

ΣΟΝΝΕΤΟ

Ἄπο τὰ φύλλα πέφτανε δροσιάς μαργαριτάρια
 στὸν κήπο, ποῦ καθώμαστε καὶ ποῦ τὴν εὐλογοῦσε·
 μιὰ ἀχτίδα, ποῦ στάνθοςπαρτα ξεψύχαι χορτάρια,
 σερβούντανε στὰ πόδια τῆς δειλῆ καὶ τὰ φιλοῦσε.

Ἵτὸ ποταμάκι ἴργυρᾶ γλυστρούσανε τὰ ψάρια.
 τὸ περιβόλι ὀλόφωτο στὸ μεσημέρι ἐξοῦσε·
 ἐρωτευμένα δυὸ πουλιά πετοῦσαν στὰ ἰλωνάρια
 κ' αὐτὴ σὰν κρίν' ὀλόασπρη στὸν ἴσκιό του ἀνθοῦσε

Τὰ χεῖλη τῆς ἡμαδούσανε σιγὰ καὶ ξεχασμένα
 τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο ποῦ βάσταγε στὸ χέρι
 καὶ στὴν ποδιά τῆς πέφτανε τὰ φύλλα ἕνα-ἕνα.

—Ἔτσι χωρὶς, νὰ φαίνεται στὰ χέρια τῆς μαχαίρι
 καὶ τῆς σφαγμένης μου καρδιάς τὰ φύλλα σπαρταροῦνε
 Ὅταν μοῦ λέν τὰ χεῖλη τῆς πῶς δὲν με ἀγαποῦνε!

Α. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

ΤΑ ΓΕΡΑΜΑΤΑ

«Σφάλησε τὰ μάτια του ὁ γέρωσ μου πιτέρας
 καὶ τὸν ἔκλαψα πικρά. Μὰ ἀφοῦ ἔκλαψα τὸ θά-
 νατο ἐκείνου, ἔκλαψα καὶ τὴ δική μου τὴ ζωὴ.
 Τί γνώμη εἶχε ἀνυπόφορη! μ' ἔκαμε νὰ μὴ πι-
 στεῦω σὲ τίποτα. Γέρασα παράκαιρα, χωρὶς μιὰ
 γλυκεῖά ἀνάμνησι. Ἄχ πῶς τὰ βλέπω ὅλα μαῦρα!
 πῶς αἱ φωτεινότεραι εἰκόνες σκιαζονται ἐμπρὸς
 μου. Ἀκούω λόγια ὠραία, λόγια μαγικά, ποῦ
 με συγκινοῦν, καὶ ἔξαφνα ἕνα κομμάτι πάγος
 γλυστρᾷ στὴν καρδιά μου καὶ ἕνα γέλιο σατυρι-
 κὸ ἀντιλαλεῖ, σὰν νὰ μοῦ λέγῃ·

— Χὰ χά χά... τὰ πιστεφεῖς; συγκινήθηκες;
 ἦταν λόγια...

Ἐζήλεψα ἕνα μερμηγγι εὐχαριστημένο μὲ ἕνα
 κριθαράκι στὸ στόμα· δὲν πρόφθασα νὰ τὸ καμαρώ-
 σω, ἕνα ποδάρι ἄπονο τὸ θανάτωσε.

Γιὰ ὅλους, μὰ γιὰ ὅλους βρίσκεται ἕνας ἄπονος
 καὶ μὰς θανατώνει, μὰς μακραίνει, σβύννει τὸ κερί,
 ποῦ ἐφώτιζε κάθε βῆμά μας.

Ἦσαν πάντα μελαγχολικὰ. Σὰν νὰ ἐπρόβλε-
 πα μέσα στὴ χαρὰ τὴν παιδική, τὰ βάσανα
 καὶ τῆς πίκρας τοῦ μέλλοντος. Ἦ μελαγχολία
 ἐκείνη, ποῦ μοῦ τὴν ἐβάπτισαν «ἀχαριστία γιὰ
 τὰ δῶρα τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ» ἦταν προαίσθημα.

Ἦταν τὸ σύννεφο ποῦ μαυρίζει τὸν οὐρανὸ, πρὶν
 νὰ ξεσπάσῃ σὲ βροχή.

Ἄχ τώρα, τί δὲν θὰ ἔδωκα γιὰ νὰ γυροῦσε
 ξανάστραφα ὁ τροχὸς καὶ νὰ ζοῦσα πάλι ἐκείνη
 τὴ ζωὴ, ποῦ δὲν ἤξερα νὰ τὴ χαρῶ.

Ἀδιὰφορον, ἂν ὁ πατέρας ἦταν ἰδιότροπος, ἐγὼ
 ἔπρεπε νὰ μὴ μακραίνωμαι· τέτοια εἶνε τὰ γερά-
 ματα. Μὰ ὄχι· τέτοιος ἦταν καὶ νέος, γιὰτί πέ-
 θανε ἡ μάνα μου παράκαιρα.

Διψῶ καὶ θέλω νὰ πιῶ ἀπὸ τὸ ποτήρι, ποῦ
 τὸ ἀπέριψα ἄλλοτε.

Διψῶ γέλοια, φωναίς, χαραίς, τρέλλαις, διψῶ...
 καὶ ἡ φλογισμένη μου ματιὰ, βλέπει μὲ φρίκη στὸν
 καθρέπτη, ἕνα σκελετὸ μὲ ἄσπρα μαλλιά.

Ἐγὼ... δὲν εἶμαι ἐγὼ... Οὔτε ν' ἀγαπήσω δὲν
 πρόφταξα! Ἀγάπης δὲν ἀντάλλαξα γλυκὸ φιλί.
 Αὔριο θὰ σκοντάψω στὸ μνήμα... Κάνεις δὲ θὰ
 με κλάψῃ.

Θέλω τὴ δροσιά μου, τὴ νεότητά μου· αὐτὴν
 τὴν χάρι, πρέπει νὰ τὴν ἀπολαύσουν ὅσοι δὲ
 χάρηκαν. Ἦ γῆ δὲν θὰ χάσῃ τίποτα· τὸ κορμί
 αὐτὸ ἀργὰ ἢ γρήγορα εἶνε δικό της. Ἄχ τί ση-
 μαίνουν δέκα εἴκοσι χρόνια περισσότερα ἐπάνω στὴ γῆ,
 ἀφοῦ θὰ μὰς σφιγγῇ αἰώνια ἡ κρία ἀγκαλιὰ τῆς.

Τίποτε... τίποτε... ἄσπρα μαλλιά, πρόσωπο χα-
 ρακωμένο ἀπὸ τὰ βάσανα... αὐτὴ εἶν' ἡ ἀλήθεια.»

Αὐτά, λέγει μιὰ δυστυχισμένη, ποῦ δὲν ἐχάρηκε καὶ τᾶκουσε μιὰ νεραίδα ποῦ ἐχάρηκε καὶ ἀπεφάσισε νὰ τῆς χαρίσῃ τὴν νεότητά καὶ τὴ δροσιὰ.

Ἡ νεραίδα πολὺ ἐγέλασε (καὶ εἶχε σαράντα χρόνια νὰ γελάσῃ) ὅταν εἶδε τὴ δυστυχισμένη νὰ κμαρώνῃ μὲ λαχτάρα καὶ τρομάρα τὸ δροσερὸ τῆς πρόσωπο.

Κάνενας μέσα στὸ χωριό, δὲν ἔδειξε ἀπορία γι' αὐτὴν τὴν μεταμόρφωσι.

Ἄ τὼρα θὰ χαρῶ... λέγει ἡ Δάφνη καὶ χτενίζει τεχνικὰ, τὰ μεταξένια τῆς μαλλιά.

Γελᾷ, φωνάζει, τρέχει, παίζει καὶ κουρασμένη πέφτει σὲ ὕπνο βαθὺ τὸν ὕπνο τῆς νεότητος.

Τρώγει μὲ ὄρεξι καὶ λύπης σύννεφο δὲν τὴ σκιάζει.

Μὰ ἔξαφνα τὸν ὕπνο πάλι ἔχασε, μαράθηκε, ἐξάρωσε.

Ἄχ... ἀγαπᾷ.

Κ' ἐκεῖνος; Ἄ! κ' ἐκεῖνος τὴ λατρεύει. Ξενυχτᾷ στὸ παραθύρι τῆς καὶ τραγουδεῖ τραγουδιὰ τῆς ἀγάπης.

Ὁ ξένος ἀγαπᾷ τὴ Δάφνη ὅλο τὸ χωριὸ τὸ ἔμαθε. Ἡ Δάφνη δὲν τὸ κρύβει. Πῶς τὸν λυπᾶται... μὰ ὄχι... ἀκόμη θὰ τὸν τυραννήσῃ. Λέει πῶς εἶνε οἱ ἄνδρες ἀπιστοὶ καὶ θέλει νὰ τὸν δοκιμάσῃ.

Ἐκεῖνος λιώνει σὰν κερί. Λιώνει, ἄχ, δὲ τὸ βλέπει μόνον ἡ Δάφνη, τὸ βλέπει ὅλο τὸ χωριό.

— Καλὲ δὲν τὸν λυπᾶσαι; τῆς λέγει μιὰ γειτόνισσα πονόψυχη.

Ἀκόμα κ' ὁ παπᾶς, τῆς ἔμιλησε λόγια θεοφροσούμενα κ' ἡ Δάφνη ποῦ βιάζονταν ἀπ' ὅλους πειρὸ πολὺ, ἡ Δάφνη τ' ἀποφάσισε.

Κάτω ἀπὸ τὸν ἴσχιο τῆς ἀγριοκαστανιάς, κάθετ' ὁ ξένος καὶ βαθεῖα βαθεῖα συλλογίζεται.

Ἡ Δάφνη φορεμένη τὰ γιορτερά τῆς, λάμπει ἀπὸ εὐμορφιὰ καὶ ἡ καρδιά τῆς χτυπᾷ, μὰ εἶνε τὸ καρδιοχτύπι τῆς καρδιοχτύπι χαρᾶς.

Ὅτ' τοῦ τὸ πῆ... τὸν ἀγαπᾷ, ἀδίκῃ τρώγει τὴ νιότη του. Γραμμμένο ἦταν μὲ μοίρας χέρι, νὰ γένουνε συντρόφοι.

Ἄστραψε τοῦ ξένου ἡ ματιὰ ἀπὸ χαρὰ καὶ περιφάνεια. Ἡ πεντάμορφη ποῦ δὲν ἐγύριζε νὰ ἰδῆ κανένα παληκάρι... τὸν ἀγαπᾷ... κ' ἦλθε στὰ πόδια του.

Καὶ ἦτο ἡ περιφάνεια ἡ κρούα τόσο μεγάλη, ποῦ ἔσβυσε τὴν ἀγάπην του. Ἡθέλε, ὁ κόσμος ὅλος νὰ ἔβλεπε στὰ πόδια του τὴν κόρη τὴν πεντάμορφη.

Ἡ μοναξιά, ποῦ εἶνε τόσο ἀγαπητὴ στὰ στήθια ποῦ τὰ φλογίζει ἀληθινὴ ἀγάπην, τοῦ φέρνει στενοχώρια.

Ἐκεῖνη δὲν καταλαβαίνει τίποτα. Τοῦ λέγει λόγια τῆς ἀγάπης, τοῦ λέγει καὶ δὲν σταματᾷ τὸ στόμα τῆς τὸ τριανταφυλλὶ καὶ φεύγει ἀφοῦ τοῦ ἔδωκε τὸ ὑστερονόμημα.

Ὁ ξένος εἶδε ἓνα ἴματι περίεργο πίσω ἀπὸ τὴν ἀγριοκαστανιά καὶ χάρηκε.

Τὼρα ποῦ εἶχε μάρτυρα, νὰ καυχήθῃ μπορούσε.

Πῶς χαίρεται ἡ Δάφνη!

Θυμᾶται τὴν ἄλλη τῆς νεότητα, τὴν ἀχαρην, τὴ μαύρη καὶ λέγει:

«Ἄν δὲν περᾶσῃ κάνεις μιὰ τέτοια ζωὴ, δὲν ξεύρει ἀλήθεια νὰ καλοζήσῃ.

— Μὴν ἴπῃ ὁ κόσμος τίποτα... Αὐτὸ μακρῖνει κάθε μας χαρὰ. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἐπιτύμβιο, ποῦ θάφτει ὁ ἄνθρωπος, κάθε χρυσόφτερό του ὄνειρο. Ὁ μπαπᾶς ὁ γρινιάρης... ποῦ σ' ὄλον τὸν κόσμο φαίνονταν καλὸς καὶ γελαστός καὶ ἅμα ἔμπαινε στὸ σπῆτί του, φειδὶ τρικέφαλο γενούνταν. Ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἔβλεπε γυναῖκα καὶ παιδιὰ νὰ τὸν δουλεύουνε πιστὰ καὶ ἀδιάκοπα, χωρὶς καμμιὰ νὰ δειξῇ εὐχαρίστησι, ὁ μπαπᾶς δὲν εἶνε ζωντανός, νὰ ταραξῇ τὴν εὐτυχία μας. Τὼρα χαρὰ, ἀγάπην, εὐτυχία... Αἰσθάνομαι ὅτι μπορῶ νὰ ζήσω χίλια χρόνια νέα κ' εὐμορφη. Τί θέλουνε τὰ κρύα τὰ γεράματα, ἐκεῖ ποῦ ἡ λύπη καὶ ἡ συλλογὴ δὲν τὰ προσκάλεσε. Πῶς νὰ ρυτιδωθῇ τὸ μέτωπο, ἀφοῦ δὲν τὸ σκάφουν τὰ βᾶσανα;»

Ἡ νεραίδα, τὴν νύκτα τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ τὴν ἔφερε ἐκεῖ ποῦ ὁ ξένος μεθυσμένος διεσκέδαζε.

Ἄκουσε τρομαγμένη αὐτὰ τὰ λόγια, νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα του.

— Τὸ ξέρει ὁ Δῆμος, εἶνε μάρτυρας. Ἡ κόρη ἡ παινεμένη, τὸ καμᾶρι τοῦ χωριοῦ, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἦμαί παντρεμένος γιὰ ἐλεύθερος, ἦλθε στὰ πόδια μου, γιὰ τὴν ἀγάπην τῆς νὰ μοῦ μιλήσῃ. Ποιὰ ἔμπορε σὲ μένα νὰ ἀντισταθῇ; Ἡ γυναῖκα μου, κορμὶ κυπαρισσένιο κ' ἀρχοντοπούλα ἀφροπλασμένη, ποῦ εἶνε βασίλισσα μπρὸς στὴ δική σας τὴν πεντάμορφη, μὲ περιμένει ἐκεῖ κάτω στὸ γυλὸ, μαντῆλι νὰ μοῦ κάμῃ καὶ νὰ μοῦ ἴπῃ τὸ καλῶς ὠρίσει. Τὴ Δάφνη σας, σᾶς τὴ χαρίζω Ὁ Δῆμος εἶνε μάρτυρας: ἐκεῖνος ποῦ θὰ τὴν κάμῃ ταίρι του, θὰ βρῆ στὸ ὠραῖο πρόσωπό τῆς, τὰ δικὰ μου τὰ φιλιὰ...

Ὁ Δῆμος, τὸ κεφάλι κούνησε βαρὺ ἀπ' τὸ κρασί.

— Τὸν ἀγαπᾷ; εἶπ' ἡ νεραίδα.

— Τὸν ἀγαπᾷ, εἶπε ἡ Δάφνη καὶ κυλίσθηκε στὰ πόδια του, νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ μὴν τῆς πάρῃ τὴν ἀγάπην του, γιὰτί θ' ἀδικοθανάτισῃ. Νὰ ζήσῃ δὲν μπορεῖ χωρὶς αὐτόν.

Ἐκεῖνος, τῆς ἔμιλησε γιὰ τὴ γυναῖκά του.

— Ἄχ ἄπονε δὲν τὴν συλλογίζουσιν, ὅταν τραγουδιὰ ἔλεγε ἀγάπης ἀγροπνος στὸ παραθύρι μου. Δὲν τὴν συλλογίσθηκες, ὅταν μοῦ μῆνυσε μὲ τὴ γειτόνισσα, πῶς χωρὶς ἐμένα νὰ ζήσῃς δὲν μπορεῖς; Καὶ τὼρα...

— Ξέρεις, πεισματώθηκα ἔχασα τὸν ὕπνο μου. Τὸ πῆρα στὴ φιλοτιμία μου καρφί. Ἄκουσ ἐκεῖ, νὰ μὴ γυρίζῃς νὰ μὲ ἰδῆς.

Σὲ μένα, ποιὰ μαυρομάτα μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ καὶ ποιὰ γυλανομάτα, γιὰ μένα δάκρυα δὲν ἔχουσι!!

Χὰ χὰ χὰ τὸ λέγει καὶ ἡ γυναικὴ μου.

Ὁ Δῆμος κούνησε τὸ κεφάλι του, βαρὺ ἀπ' τὸ κρασί...

Ἡ Δάφνη γύρισε καὶ εἶδε ὅλα τὰ μάτια νὰ γελοῦνε περιπαικτικὰ καὶ τὰ χεῖλη κάτι νὰ ψιθυρίζουν καὶ συλλογίσθηκε, ποῦ αὐτὰ τὰ βλέμματα καὶ αὐτὰ τὰ λόγια, θὰ τὴν συνοδεύουν παντοῦ. Τώρα ἔγεινε γελοία καὶ μὲ τὸν καιρὸ θὰ γένη γεροντοκόριτσο γελοιο. Συλλογίζεται, πὼς πρὶν ὅταν τὴν ἔβλεπανε, ἐκρυφολέγανε.

— Εἶνε ἡ Δάφνη, ἡ κόρη, ποῦ ὑπέφερε μὲ ἀγγελική ὑπομονή, τὸ θηρίο τὸν πατέρα της.

* *

Ἄχ τὰ καυμένα τὰ γεράματα, μὲ τᾶσπρα τὰ μαλλιά καὶ τὸ χαρκαωμένο πρόσωπο! Εἶνε εὐλογία Θεοῦ. Ἡ ψυχὴ δὲ λυώνει σὲ ὄνειρα πλάνη, καὶ ἡ ἐλπίδα ἡ χρυσόφτερη, ποῦ εἶνε ἡ κατὰρα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ δυστυχισμένο ἄνθρωπο (ποῦ τὸν κρατεῖ σὲ ἀδιάκοπο πυρετὸ καὶ ζωγραφίζει τὴν αὔριον μὲ χρώματα μαγικά καὶ ἔρχεται ἡ αὔριον συννεφιασμένη, παγωμένη) καὶ αὐτὴ χάνει τὴν ἐξουσίαν της.

Τὰ γεράματα, ποῦ ἔχεις ἐμπρὸς σου ἀλυσίδα μαργαριταρένια ἀπὸ ἀναμνήσεις, ποῦ τώρα ἀπὸ μακρὰ, σοῦ φαίνονται ἡ εὐτυχία ἡ ἀληθινή, εὐλογημένα τὰ γεράματα.

Τότε ἄς τρέμῃ τὰ γεράματα ὁ ἄνθρωπος, ὅταν τὰ ἄσπρα του μαλλιά, δὲν ἀπαντοῦνε σεβασμὸ, μόνον τὴν ἀηδία καὶ τὴν περιφρόνησι.

Αὐτὰ συλλογίζεται ἡ Δάφνη ἀπελπισμένη καὶ τῆς φαίνεται ἡ δεύτερη νεότης της, θεϊκὴ κατὰρα.

Ἡ νεαρίδα, ποῦ σκάντα χρόνια εἶχε νὰ κλάψῃ, ἔκλαψε τώρα, στὴν ἀπελπίσιν της καὶ μὲ τὸ μαγικὸ ῥαβδί της τὴν. Ἐξύπνησε ἀπὸ τὸν ὕπνο τὸ βαθύ.

Ἡ Δάφνη εἶδε γύρω της τὸ πένθιμὸ της φάρεμα, τὸ πτωχικὸ δωμάτιό της καὶ μὲ λαχτάρια, μὲ καύμω, σὰν νὰ ἔλαχταροῦσε καὶ νὰ μὴν ἤθελε νὰ μᾶθη τὴν πικρὴ πραγματικότητά, πλησίασε στὸ καθρέφτακι της ἀνεγνώρισε τὰ ἄσπρα της μαλλιά καὶ τὸ ζωωμένο πρόσωπό της, ποῦ τὸ αὐλάκωσε τὸ ἄστρο τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀρροσιώσεως.

Ἄχ ἔκλαψε καὶ ἔσκυψε στὸν καθρέπτην σὰν εἰδωλόατρισα καὶ τὴ σιὰ της φίλησε.

ΑΔΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

I

Ὁ πληθυντικὸς τοῦ θηλυκοῦ ἄρθρου τῆς δημοτικῆς.

Δυσάρεστον ἐντύπωσιν ἐμποεῖ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὸ ὅτι ἕκαστος σχεδὸν τῶν γραφόντων τὴν δημοτικὴν μεταχειρίζεται ἴδιον ὀρθογραφικὸν σύστημα ἐκεῖ ὅπου παρουσιάζεται μικρὰ ἢ μεγάλη δυσκολία περὶ τὴν ἐκλογὴν τῆς γραφῆς μερικῶν λέξεων. Καὶ ὅσον μὲν ἀποβλέπει τὰς περισσοτέρας λέξεις τοιαύτη ἀμφισβήτησις βεβαίως δὲν παρουσιάζεται καὶ ὅλοι ἀδιστακτῶς γράφομεν νερό π. χ. ὑπάρχει ὅμως πληθὺς ἀνυπολόγιστος περιστάσεων κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀμφιβολία παρουσιάζεται ἀδυσώπητος, ὥθουσα τοὺς περισσοτέρους νὰ γράφουν αὐθαίρετως ὅ,τι προφθάσουν. Τὸ πρᾶγμα ἦτο δικαιολογημένον ἐφ' ὅσον ἐπιστήμη μὲ κύρος καὶ αὐθεντεῖαν δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐπιληφθῆ τῆς συστηματικῆς σπουδῆς τῆς νέας ἡμῶν γλώσσης, καὶ ἐφ' ὅσον οὐδὲ ὑπόνοια ὑπῆρχεν ἀκόμη ὅτι ἡ δημοτικὴ, ἡ ὀμιλουμένη, θὰ ἐγένετο ποτὲ γλῶσσα τεχνικὴ, γραφομένη δηλαδὴ, καὶ τείνουσα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νάντικαταστήσῃ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν τὴν λεγομένην καθαρῶσαν. Ἀλλὰ ἡ θέσις τῶν πραγμάτων ἠλλαξεν οὐσιωδῶς ἀπὸ τινων ἐτῶν καὶ ἤδη ἐπιστήμονες πρώτης τάξεως προσκομίζουσιν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς γλώσσης ἐφόδια τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα, ὥστε νὰ δῶμεν καλεῖς πολλὰκις σκεπτόμενος τί θὰ ἠδύναντο νὰ προσθέσωσιν, μὲ τὴν ἰδίαν νοητικὴν δαπάνην, εἰς ἐπιστήμας πρακτικωτέρας καὶ ὠφελιμωτέρας, κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῶν πολλῶν, τοῦλάχιστον. Βεβαίως πολλὰ ἔχει ἀκόμη νὰ ἐπιτελέσῃ διὰ τὴν γλῶσσαν μας ἡ ἐπιστήμη, καὶ οὐδεμίαν ὑπερβολὴν θὰ ἦτο νὰ εἴπωμεν ὅτι οὐδὲ εἰς τὸ ἄλφα εὐρίσκειται ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἤδη ἔκαμεν εἶναι τόσον πολλὰ ὥστε θὰ ἦτο ἀσύγγνωστος κωθρία, εἰ μὴ τι ἄλλο, νὰ μὴ ἐπωφελῆται τις τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ νὰ τυφλώτῃ πρὸς τὰ βεβαιότερα τῶν διδαγμάτων της. Καὶ διὰ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ ὀρθογραφικὸν μόνον ζήτημα, θὰ ἦτο πλέον ἐντροπὴ αὐτοχρημα νὰ ἀρκούμεθα μὲ τὰς αὐθαίρεσις αἴφνης ἐνὸς Σταματέλου, τοῦ Λευκαδίου σχολάρχου, πέραν τῆς γλωσσολογικῆς σοφίας τοῦ ὁποίου δὲν ἐπροχώρησαν ἀκόμη σήμερον πολλοὶ μὲ πολλὰς ἀξιώσεις. Οἱ πολλοὶ ἀκοῦνται ἀκολουθοῦντες τὴν παράδοσιν καὶ τὴν συνήθειαν, καθὼς λέγουσι, χωρὶς νὰ γνωρίζωσιν ἀκριβῶς τί σημαίνουναι αἱ λέξεις αὐταί, προβαίνουναι μάλιστα ὅχι ὀλίγοι μὲχρι τοῦ νὰ οἰκτεῖρουσι συγκαταβατικῶς τὴν ἰδιοτροπίαν ἢ καὶ ἀρχαυματωσύνην—τίς οἶδε ; —ἐκείνων οἵτινες ἀλόγως δῆθεν νεωτερίζοντες γράφουσιν ; οἱ γυναῖκες, τίς ἔμορφες, σπῆτι, κοιτάζω, καλύτερος καὶ εἰ τι ἄλλο τοιοῦτον. Μερικοὶ, ἐπιφυλακτικώτεροι, νομῖ-